

Lektionsplanering

Årskurs: 4-6

Ämne: Svenska

Tema: Historisk spänningsroman – Barnhusets mysterier

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Läst och analyserat skönlitteratur i olika genrer med fokus på berättarteknik, miljö och karaktärsutveckling.

Skriver olika slags texter med viss språklig variation, huvudsakligen fungerande struktur och innehåll.

Muntlig framställning där eleven framför åsikter och genomför en muntlig presentation.

Samtalar om och diskuterar litterära texter, inklusive att ge underbyggda argument för sina åsikter.

Betygskriterium (E)

Eleven läser skönlitteratur med flyt och visar grundläggande läsförståelse.

Eleven skriver texter med viss anpassning till texttyp, syfte och mottagare.

Eleven genomför muntliga framställningar med viss anpassning till syfte och sammanhang.

Eleven samtalar om och diskuterar varierande ämnen på ett sätt som delvis utvecklar samtalen.

[Lgr22, Svenska, Åk. 4-6]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till boken "Nattkorpen" (10 min)

- Presentera boken "Nattkorpen" och ge en översikt över handlingen.
- Diskutera kort författaren Johan Rundberg och hans stil.
- Förklara temat i boken: ett barnhus i 1800-talets Stockholm och de historiska elementen.
- Ge eleverna en inblick i de viktiga karaktärerna, Mika och Hoff, samt deras roll i berättelsen.

2. Historisk kontext och bakgrund (10 min)

- Förklara vad ett barnhus var under 1800-talet i Stockholm och varför barnen var utsatta.
- Diskutera den historiska tidens förhållanden för barn och fattiga i Stockholm.
- Titta på begrepp som "barnarbete" och "fattigdom" och deras påverkan

på barnens liv.

- Använd bilder och kartor för att ge en bättre bild av 1800-talets Stockholm.

3. Karaktärsanalys: Mika och Hoff (15 min)

- Diskutera karaktärerna Mika och Hoff. Vad gör dem unika?
- Be eleverna identifiera hur karaktärerna utvecklas i boken.
- Prata om deras förhållande och vad det berättar om vänskap och samarbete.
- Tänk på hur barn och vuxna behandlades under denna tid, och relatera detta till karaktärernas interaktioner.

4. Diskussionsövning om bokens teman (10 min)

- Dela in eleverna i små grupper och låt dem diskutera bokens teman, såsom rättvisa, oskuld och samhällets ansvar.
- Be grupperna presentera sina tankar för resten av klassen.
- Fokusera på hur boken väcker frågor om samhällets behandling av utsatta människor, särskilt barn.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen.

- **Barnhusets historia:** Under 1800-talet fanns barnhus för föräldralösa barn och barn från utsatta familjer. Dessa institutioner var ofta hårt styrda och gav barnen lite frihet.
- **Spänningsroman:** "Nattkorpen" är en historisk spänningsroman som blandar fakta med fiktion. Den belyser spänningen mellan de två huvudkaraktärerna Mika och Hoff, som försöker lösa mysteriet kring barnhusets hemligheter.
- **Miljöskildring:** Boken ger en stark bild av 1800-talets Stockholm, inklusive stadens fattiga delar, gator och mörka gränder, vilket är viktigt för förståelsen av berättelsens stämning.
- **Karaktärsutveckling:** Mika och Hoff förändras under berättelsens gång. Mika, som barnhusflicka, utvecklas från att vara rädd och osäker till att bli modig och beslutsam, medan Hoff lär sig förstå barnens utsatthet.
- **Historisk kontext:** Att känna till den sociala och politiska situationen under 1800-talet är viktigt för att förstå varför barnhusen existerade och varför barn som Mika och Hoff utsattes för svårigheter.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Barnhus	En institution för föräldralösa barn eller barn från fattiga familjer, ofta strikt styrd.	Från svenska "barn" + "hus" (hus för barn).
Spänningsroman	En roman som skapar spänning genom mysterier eller farliga situationer där läsaren ständigt undrar vad som kommer att hända härnäst.	Från latin "spes" (förväntan) + "roman" (berättelse).
Fattigdom	Ett tillstånd av materiell brist, där individer inte har tillräckliga resurser för grundläggande behov som mat, kläder och bostad.	Från gammelsvenska "fattig" (förlorad, behövande).
Oskyldig	En person som inte har begått något brott eller som inte har gjort något fel.	Från gammelsvenska "oskyldig" (utan skuld).
Rättvisa	Begreppet som handlar om att behandla människor lika och att ge varje person det som de rättmätigt förtjänar.	Från latin "justitia" (rättvisa).

Diskussionsfrågor

- Hur tror du att barnen på barnhusen kände sig? Diskutera vad det betyder att vara oskyldig men ändå inte få samma chans i livet.
- Om du var Mika eller Hoff, vad skulle du göra för att lösa mysteriet om barnhusets hemligheter? Vad skulle vara din största utmaning?
- Tror du att barn i dagens samhälle behandlas på samma sätt som barn i boken? Diskutera om det finns likheter eller skillnader i hur samhället behandlar utsatta barn idag.

Aktivitet

Låt eleverna skapa en tidslinje för bokens handling. De ska placera viktiga händelser på tidslinjen och beskriva hur varje händelse påverkar Mika och Hoff. Detta kan göras i grupp eller individuellt, och de ska använda exempel från boken för att motivera sina val. Eleverna kan även rita bilder som representerar viktiga scener.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad är ett barnhus?	En institution för föräldralösa eller utsatta barn.
Vad betyder "spänningsroman"?	En berättelse som bygger på mysterier och skapar spänning hos läsaren.
Vem är Mika i boken "Nattkorpen"?	En barnhusflicka som försöker lösa mysteriet tillsammans med Hoff.
Vad var fattigdomens påverkan på barnen under 1800-talet?	Barn från fattiga familjer hade svårare att få mat och skydd, vilket ofta ledde till att de skickades till barnhus.
Vad är rättvisa enligt boken?	Rättvisa handlar om att ge alla barn samma möjligheter, vilket inte alltid var fallet under 1800-talet.
Vad lärde sig Hoff i boken?	Hoff lärde sig att förstå barns utsatthet och att hans arbete som polis också handlar om att skydda de svagaste.
Hur utvecklades Mika som karaktär?	Mika gick från att vara rädd och osäker till att bli en modig och beslutsam ung tjej.
Varför är historisk kontext viktig för att förstå boken?	Den hjälper oss att förstå varför barnen var utsatta och varför boken skildrar ett barnhus i 1800-talets Stockholm.

Hemuppgift

Be eleverna skriva en kort berättelse från Mika eller Hoff's perspektiv, där de reflekterar över sin första natt på barnhuset. Hur kände de sig? Vad såg de? Vad hörde de? Uppgiften ska uppmuntra till att använda sin fantasi samtidigt som eleverna reflekterar över de historiska omständigheterna som boken beskriver.

Citat

"Alla barn har rätt att växa upp i trygghet och få de bästa förutsättningarna att utvecklas."

- Astrid Lindgren, 1992

Detta citat från Astrid Lindgren är relevant för "Nattkorpen", eftersom boken lyfter fram de utsatta barnens situation och visar hur Mika och Hoff kämpar för att skapa trygghet för barnen på barnhuset. Citatet påminner oss om vikten av att ge barn de bästa förutsättningarna, vilket boken på olika sätt undersöker.

Tags: [Lektion](#)